

Б. Кияк, директор Державного фонду фундаментальних досліджень:

«У попередньому номері DT.UA (№ 41, 2013 р.) було вміщено публікацію “Гра без правил: “На вас не вистачило грошей”” (<http://gazeta.dt.ua/science/gra-bez-pravil-na-vas-ne-vistachilo-groshey-.html>), автор якої О. Заславський ділиться з читачами досвідом участі в третьому конкурсі спільних наукових і науково-технічних проектів вітчизняного Державного фонду фундаментальних досліджень (ДФФД) та Російського фонду фундаментальних досліджень (РФФД).

На зазначений конкурс наприкінці 2012 р. було подано 480 запитів, які, відповідно до Положення про ДФФД, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1717 від 24.12.2001 р. і на підставі Положення про проведення конкурсів наукових проектів та наукову діяльність ДФФД України, всі без винятку пройшли процедуру експертизи обох сторін, у тому числі й тематичний проект “Чорні діри як прискорювачі часток” (керівник – О. Заславський).

Згідно з Законом України “Про наукову і науково-технічну експертизу”, процедура її проходження передбачає кілька етапів оцінювання конкурсного проекту (за формальними ознаками, попередня, первинна, а у разі розбіжності оцінок експертів – ще й додаткова експертиза). Зазначений проект О. Заславського (Ф53.2/087) на етапі попередньої експертизи отримав негативну оцінку і, на настирливе прохання автора, був поданий на додаткову експертизу. Остаточний висновок щодо підсумків проведених конкурсних відборів (їх на 2013 р. було 13 різного спрямування) затверджує Рада ДФФД, що й відбулося у рамках спільного українсько-російського конкурсу: погоджений з РФФД перелік переможців цього конкурсу (усього – 97 проектів) та обсяги їх фінансування було затверджено на засіданні Ради ДФФД 25.04.2013 р. (протокол № 24) з відповідним повідомленням авторів і розміщення цієї інформації на веб-сторінці ДФФД.

Наведена інформація спростовує твердження О. Заславського про ненаправлення на експертизу цього запиту і що ДФФД не дає жодного шансу конкурентоспроможним позиціям української науки.

Чи спроможний ДФФД, обсяги коштів якого становлять менше одного відсотка від фінансування вітчизняної науки, вирішувати всі її проблеми? Чи доцільно розвивати наукову співпрацю із закордонними фондами (сьогодні це не лише РФФД, а й Білоруський республіканський фонд фундаментальних досліджень, CNRS Франція, DFG Німеччина, JSPS Японія, NSF США), що дозволяє зіставляти експертні оцінки поданих спільних проектів, підтримувати в Україні наукові напрями на високому світовому рівні? Чи потрібно вдосконалювати і шукати нові форми грантової підтримки, на

кшталт ключових лабораторій (зараз їх лише дві), про досвід роботи яких неодноразово писала газета “Дзеркало тижня. Україна”? Чи потрібно поліпшувати методику експертизи наукових проектів (це постійно намагається робити ДФФД на підставі 20-річного досвіду, з урахуванням зауважень і пропозицій науковців та у співпраці з відповідальним за проведення експертизи ДНУ “Державний інститут науково-технічної та інноваційної експертизи”)?

Відповіді на ці запитання можуть дати ті десятки тисяч вітчизняних науковців, які впродовж 20 років творчо співпрацюють із ДФФД, отримали понад 6 тис. грантів, опублікували за результатами грантових проектів близько 20 тис. статей, сотні монографій, отримали десятки ліцензій і патентів. ДФФД завжди відкритий до спілкування, постійно враховує зауваження і пропозиції щодо вдосконалення своєї роботи» *(Кияк Б. Запитаймо науковців... // Дзеркало тижня. Україна (http://gazeta.dt.ua/science/zapitaymo-naukovciv-_.html). – 2013. – 22–29.11).*